

Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2019 r.
poz. 261, z 2020 r.
poz. 284.

U S T A W A

z dnia 5 września 2008 r.

o komercjalizacji państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej „Poczta Polska”

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa reguluje zasady i tryb komercjalizacji państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej „Poczta Polska” działającego na podstawie ustawy z dnia 30 lipca 1997 r. o państwowym przedsiębiorstwie użyteczności publicznej „Poczta Polska” (Dz. U. poz. 675, z późn. zm.¹⁾), zwanego dalej „Pocztą Polską”.

Art. 2. 1. Komercjalizacja Poczty Polskiej, w rozumieniu ustawy, polega na przekształceniu Poczty Polskiej w spółkę akcyjną o nazwie „Poczta Polska Spółka Akcyjna”, zwaną dalej „Spółką”, w której Skarb Państwa jest jedynym akcjonariuszem.

2. Spółka wstępuje we wszystkie stosunki prawne, których podmiotem była Poczta Polska, bez względu na charakter prawny tych stosunków, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

3. Do Spółki stosuje się przepisy art. 12 ust. 5 i 6, art. 14, art. 15 i art. 16 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników (Dz. U. z 2018 r. poz. 2170).

Art. 3. Spółce przysługuje wyłączne prawo używania wyrazu „poczta” w nazwie spółki, w różnych przypadkach, oraz zastrzeżonego znaku towarowego.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. poz. 1268, z 2002 r. poz. 253, z 2003 r. poz. 1188, z 2004 r. poz. 894, z 2005 r. poz. 1442 i 2258, z 2006 r. poz. 1119, z 2007 r. poz. 1238 oraz z 2008 r. poz. 606.

Art. 4. Spółka ma prawo używania w działalności związanej z wykonywaniem obowiązku świadczenia powszechnych usług pocztowych oznak z godłem Rzeczypospolitej Polskiej oraz pieczęci urzędowych z wizerunkiem orła, ustalonym dla godła, i napisem w otoku.

Art. 5. Do Spółki nie ma zastosowania art. 6 pkt 4 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze²⁾ (Dz. U. z 2017 r. poz. 2344, z późn. zm.³⁾).

Rozdział 2

Komercjalizacja Poczty Polskiej

Art. 6. Do komercjalizacji Poczty Polskiej stosuje się przepisy art. 5–8 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników.

Art. 7. 1. Minister właściwy do spraw łączności w imieniu Skarbu Państwa, nie później jednak niż w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, dokona komercjalizacji Poczty Polskiej.

2. Dyrektor Generalny Poczty Polskiej jest obowiązany do przedłożenia ministrowi właściwemu do spraw łączności, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, kwestionariusza przedsiębiorstwa oraz innych dokumentów, niezbędnych do sporządzenia aktu komercjalizacji Poczty Polskiej, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 6 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji.

Art. 8. 1. Minister właściwy do spraw łączności sporządza za Skarb Państwa akt komercjalizacji Poczty Polskiej.

2. W akcie komercjalizacji Poczty Polskiej ustala się:

- 1) statut Spółki;
- 2) wysokość kapitału zakładowego Spółki;
- 3) imiona i nazwiska członków organów pierwszej kadencji;

²⁾ Obecnie tytuł ustawy brzmi – Prawo upadłościowe na podstawie art. 428 pkt 1 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. poz. 978), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2491, z 2018 r. poz. 398, 685, 1544 i 1629 oraz z 2019 r. poz. 55 i 60.

4) osobę upoważnioną do zgłoszenia wniosku o wpisanie Spółki do rejestru przedsiębiorców, jeżeli jest to osoba inna niż zarząd.

3. Akt komercjalizacji Poczty Polskiej zastępuje czynności określone w przepisach ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1577, z późn. zm.⁴⁾), poprzedzające złożenie wniosku o wpis spółki do rejestru przedsiębiorców.

4. (uchylony)

Art. 9. 1. Niezwłocznie po sporządzeniu aktu komercjalizacji zarząd Spółki lub osoba, o której mowa w art. 8 ust. 2 pkt 4, zgłasza do sądu rejestrowego właściwego dla siedziby Spółki wniosek o wpisanie Spółki do rejestru przedsiębiorców.

2. Wykreślenie Poczty Polskiej z rejestru przedsiębiorców następuje z urzędu z dniem wpisu Spółki do rejestru przedsiębiorców.

3. Wpis Spółki do rejestru przedsiębiorców oraz związane z tym wykreślenie Poczty Polskiej z rejestru przedsiębiorców stają się skuteczne pierwszego dnia miesiąca przypadającego po dniu wydania postanowienia o wpisie.

Art. 10. 1. W czasie, w którym Skarb Państwa pozostaje jedynym akcjonariuszem Spółki, członków rady nadzorczej, o których mowa w ust. 2, powołuje i odwołuje walne zgromadzenie.

2. W Spółce działa rada nadzorcza, która liczy 5–9 osób. W skład rady nadzorczej wchodzi:

- 1) do trzech przedstawicieli ministra właściwego do spraw łączności;
- 2) do dwóch przedstawicieli ministra właściwego do spraw finansów publicznych;
- 3) do dwóch przedstawicieli ministra właściwego do spraw aktywów państwowych;
- 4) dwóch przedstawicieli pracowników Spółki.

3. Tryb wyboru przedstawicieli pracowników do rady nadzorczej określa statut Spółki, z zastrzeżeniem ust. 4–8.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 398, 650, 1544, 2219 i 2244 oraz z 2019 r. poz. 55 i 60.

4. Przedstawiciele pracowników do pierwszej rady nadzorczej są wybierani w wyborach pośrednich, przy zachowaniu zasady powszechności i tajności.

5. Wybory, o których mowa w ust. 4, zarządza Dyrektor Generalny Poczty Polskiej i ustala ich szczegółowe zasady.

6. Za przedstawicieli wybranych przez pracowników uznaje się osoby, które w wyborach uzyskały najwięcej ważnie oddanych głosów. Wynik głosowania jest wiążący pod warunkiem wzięcia w nim udziału co najmniej 50% wszystkich pracowników zatrudnionych w chwili wydania zarządzenia, o którym mowa w ust. 5.

7. Dyrektor Generalny Poczty Polskiej jest obowiązany dostarczyć ministrowi właściwemu do spraw łączności listę przedstawicieli pracowników do pierwszej rady nadzorczej, wybranych w sposób określony w ust. 4–6, wraz z dokumentami, o których mowa w art. 7 ust. 2.

8. W przypadku niedokonania wyboru przedstawicieli pracowników do pierwszej rady nadzorczej zakładowe organizacje związkowe działające w Poczcie Polskiej, posiadające reprezentatywność w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, z późn. zm.⁵⁾), wskażą przedstawicieli pracowników w terminie 30 dni od dnia otrzymania w tej sprawie pisma ministra właściwego do spraw łączności.

9. W przypadku ogłoszenia upadłości Spółki walne zgromadzenie może podjąć uchwałę o zaprzestaniu działania rady nadzorczej i odwołaniu jej członków.

Art. 11. 1. Spółka dla realizacji wspólnych celów gospodarczych za zgodą walnego zgromadzenia może tworzyć spółki akcyjne lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

2. Zgody walnego zgromadzenia w Spółce wymaga:

- 1) objęcie albo nabycie akcji lub udziałów innej spółki;
- 2) zbycie nabytych albo objętych akcji lub udziałów innej spółki.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 2, uchwała walnego zgromadzenia określa warunki i tryb zbycia akcji lub udziałów.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1000, 1076, 1608, 1629, 2215, 2244, 2245, 2377 i 2432.

4. Statut może określić warunki, w jakich dokonywanie czynności, o których mowa w ust. 2, nie wymaga zgody walnego zgromadzenia.

Rozdział 3

Działalność Spółki

Art. 12. 1. Przedmiotem działalności gospodarczej Spółki jest:

- 1) prowadzenie działalności polegającej na świadczeniu usług pocztowych;
- 2) emisja, wprowadzanie i wycofywanie z obiegu znaczków pocztowych, kartek pocztowych oraz kopert z nadrukowanym znakiem opłaty pocztowej;
- 3) wykonywanie innych usług przy wykorzystaniu potencjału technicznego i kadrowego Spółki, w tym w zakresie prenumeraty prasy, kolportażu prasy i wydawnictw, filatelistyki;
- 4) świadczenie usług finansowych i wykonywanie czynności z nimi związanych;
- 5) pośrednictwo w wykonywaniu usług finansowych, w tym czynności bankowych;
- 6) świadczenie usług logistycznych, a w szczególności przewóz przesyłek towarowych oraz ich konfekcjonowanie i magazynowanie.

2. Działalność wymieniona w ust. 1 pkt 1 i 2 jest wykonywana w zakresie i na warunkach określonych w ustawie z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2188).

3. Spółka może wykonywać inną działalność gospodarczą, jeżeli nie ogranicza ona działalności określonej w ust. 1.

4. Szczegółowy zakres działalności gospodarczej Spółki, o której mowa w ust. 1 i 3, określa statut Spółki.

5. Działalność, o której mowa w ust. 1 pkt 1, Spółka prowadzi z uwzględnieniem zadań na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa.

Art. 13. 1. W ramach świadczenia usług i wykonywania czynności, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 4, Spółka może w szczególności:

- 1) świadczyć usługi związane z transferem środków pieniężnych w obrocie krajowym i z zagranicą;
- 2) wydawać karty płatnicze i wykonywać operacje przy ich użyciu;

- 2a) wydawać pieniądź elektroniczny i świadczyć usługi powiązane z jego wydawaniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przez oddział na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej albo państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA);
- 3) wykonywać operacje czekowe i wekslowe;
- 4) nabywać i zbywać wierzytelności oraz świadczyć usługi w tym zakresie;
- 5) udzielać pożyczek ze środków własnych, w tym kredytów konsumenckich;
- 6) udzielać poręczeń i gwarancji oraz zaciągać inne zobowiązania nieujmowane w bilansie;
- 7) prowadzić sprzedaż skarbowych papierów wartościowych oraz obligacji jednostek samorządu terytorialnego i wykonywać inne zlecone czynności z tym związane, zgodnie z zasadami i na warunkach określonych w odrębnych przepisach regulujących działalność w tym zakresie;
- 8) wykonywać usługi w zakresie przeliczania, sortowania i przechowywania znaków pieniężnych;
- 9) przechowywać przedmioty i papiery wartościowe oraz udostępniać skrytki sejfowe;
- 10) transportować wartości pieniężne, w tym papiery wartościowe i dokumenty bankowe;
- 11) świadczyć usługi teleinformatyczne i przetwarzania danych, w tym na rzecz instytucji finansowych i banków.

2. Spółka może w regulaminach podawanych do publicznej wiadomości określać warunki świadczenia usług, o których mowa w ust. 1. Postanowienia tych regulaminów są wiążące dla stron, jeżeli w umowie o świadczenie usług strony nie ustalą odmiennie swych praw i obowiązków.

Art. 14. 1. W ramach pośrednictwa w wykonywaniu usług finansowych, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 5, Spółka może:

- 1) świadczyć usługi pośrednictwa ubezpieczeniowego;
- 2) na podstawie umowy zawartej z bankiem na piśmie, wykonywać czynności, o których mowa w art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2187, 2243 i 2354);
- 3) świadczyć inne usługi.

2. Z zastrzeżeniem ust. 1 pkt 2, Spółka – pod warunkiem posiadania prawa do wykonywania ponad 50% głosów na walnym zgromadzeniu banku – może na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez ten bank, w zakresie zgodnym z przedmiotem działalności banku określonym w jego statucie, wykonywać w jego imieniu i na jego rzecz czynności bankowe określone w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.

3. Bank zawiadamia Komisję Nadzoru Finansowego o treści pełnomocnictwa do wykonywania czynności, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, w terminie 7 dni od dnia jego udzielenia.

4. Udzielenie przez bank pełnomocnictwa do wykonywania czynności, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3–7 i ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, może nastąpić po uzyskaniu zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego. Zezwolenie jest wydawane na wspólny wniosek banku i Spółki i określa czynności, które Spółka może wykonywać w jego imieniu i na jego rzecz.

5. Komisja Nadzoru Finansowego udziela zezwolenia, o którym mowa w ust. 4, jeżeli:

- 1) nie zostanie zakłócone ostrożne i stabilne zarządzanie bankiem;
- 2) bank i Spółka będą posiadać wiarygodne plany działania zapewniające ciągłe i niezakłócone wykonywanie czynności, o których mowa w ust. 2;
- 3) zostaną zapewnione:
 - a) wykonywanie przez bank skutecznej kontroli wewnętrznej,
 - b) możliwość wykonywania obowiązków biegłego rewidenta banku oraz
 - c) ochrona tajemnicy prawnie chronionej w zakresie czynności powierzonych przez bank Spółce;
- 4) bank będzie mógł kierować do Spółki wiążące zalecenia dotyczące wykonywania umowy obejmującej pełnomocnictwo do działania w imieniu banku.

6. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do wykonywania przez Spółkę działalności określonej w ust. 1 pkt 2 i ust. 2 stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.

7. Działalność Spółki określona w ust. 2 podlega nadzorowi sprawowanemu przez Komisję Nadzoru Finansowego na zasadach określonych w ustawie z dnia

29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe i ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 621, 650, 685, 1075, 2215 i 2243).

Art. 15. 1. Spółka może:

- 1) posiadać rachunek bankowy w Narodowym Banku Polskim;
- 2) pobierać z Narodowego Banku Polskiego oraz odprowadzać do tego Banku znaki pieniężne, stosując się do zasad obowiązujących banki w tym zakresie.

2. Spółka i osoby w niej zatrudnione wykonujące lub uczestniczące w wykonywaniu czynności bankowych są obowiązane zachować tajemnicę bankową, która obejmuje wszystkie wiadomości dotyczące tych czynności. Zakres tajemnicy bankowej oraz zasady udzielania informacji stanowiących tajemnicę bankową określają przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.

Art. 16. Potwierdzone przez Spółkę dowody przyjęcia wpłaty i dowody wypłaty, a w zakresie czynności określonych w art. 13 ust. 1 oraz w art. 14 ust. 1 i 2 również wystawiane przez Spółkę oświadczenia zawierające zobowiązania, zwolnienie z zobowiązań, zrzeczenie się praw lub pokwitowanie odbioru należności oraz stwierdzające udzielenie kredytu, pożyczki pieniężnej, wraz z informacją o ich wysokości, zasadach oprocentowania, warunkach spłaty – mają moc prawną dokumentów urzędowych.

Rozdział 4

Gospodarowanie mieniem Spółki

Art. 17. 1. Mienie Spółki, którego zagospodarowanie nie jest możliwe, a którego utrzymywania nie uzasadniają względy ekonomiczne, może zostać zlikwidowane lub przekazane nieodpłatnie Skarbowi Państwa, jednostkom samorządu terytorialnego lub państwowym jednostkom organizacyjnym.

1a. Nieruchomości Spółki mogą być zbywane w trybie bezprzetargowym według ceny rynkowej na rzecz Skarbu Państwa w celu włączenia do Zasobu Nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2018 r. poz. 2363) oraz w celu włączenia do Zasobu Spółki Celowej, o której mowa w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. poz. 1089), w tym zbywane na rzecz tej spółki, a także być przedmiotem zamiany z nieruchomościami stanowiącymi własność tej spółki i nieruchomościami w stosunku do których, na mocy ustawy z

dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym, Spółka Celowa wykonuje prawo własności i inne prawa rzeczowe na rzecz Skarbu Państwa.

1b. Do sprzedaży samodzielnych lokali mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących własność Spółki stosuje się przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o zasadach zbywania mieszkań będących własnością przedsiębiorstw państwowych, niektórych spółek handlowych z udziałem Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych oraz niektórych mieszkań będących własnością Skarbu Państwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 52) bez względu na funkcję budynku, w którym się znajdują.

2. Spółka może pomniejszyć kapitał zapasowy o wartość księgową netto mienia w postaci środków trwałych, przekazywanego zgodnie z ust. 1.

Rozdział 5

Szczególne uprawnienia pracownicze

Art. 18. Do pracowników spółki mają zastosowanie przepisy art. 2 pkt 5 oraz działu IV ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników.

Art. 19. Listonoszom używającym własnych pojazdów do celów służbowych, w jazdach lokalnych, może być przyznane prawo do zwrotu kosztów związanych z używaniem tych pojazdów – do wysokości miesięcznego ryczałtu pieniężnego lub do wysokości nieprzekraczającej stawek za 1 kilometr przebiegu pojazdu, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 58 i 60), jeżeli przebieg pojazdu, z wyłączeniem ryczałtu pieniężnego, jest udokumentowany w ewidencji przebiegu pojazdu prowadzonej przez pracownika.

Art. 20. Pracownikom Spółki w związku z wykonywaniem obowiązku świadczenia powszechnych usług pocztowych przysługuje ochrona prawna przewidziana w przepisach prawa karnego dla funkcjonariuszy publicznych.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 21–28. (pominięte)

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 29. 1. Traci moc ustawa z dnia 30 lipca 1997 r. o państwowym przedsiębiorstwie użyteczności publicznej „Poczta Polska” (Dz. U. poz. 675, z późn. zm.¹⁾), z wyjątkiem przepisów art. 15a–15c i art. 41, które zachowują moc w okresie 36 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Do dnia wykreślenia Poczty Polskiej z rejestru przedsiębiorców Poczta Polska działa na podstawie ustawy, o której mowa w ust. 1.

Art. 30. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia⁶⁾, z wyjątkiem przepisów art. 21, 23 i 25–28, które wchodzi w życie w terminie, o którym mowa w art. 9 ust. 3.

⁶⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 10 października 2008 r.